

“ทำไม” จึงห้ามหลบใต้ต้นไม้ใหญ่ ในระหว่างที่เกิดพายุฝนคะนอง

เพราะ...หากสายฟ้าฟาดลงมายังต้นไม้ต้นนั้น คุณอาจจะได้รับอันตราย!

- เมื่ออวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งไปแตะต้นไม้ จะทำให้กระแสไฟฟ้าวิ่งเข้าคุณ จุดสัมผัสโดยตรง
- หากอยู่ใกล้ต้นไม้ กระแสไฟฟ้าอาจ “กระโดด” เข้าสู่ตัวคุณทางด้านข้างได้ เรียกว่า **ไซด์แฟลช (Side Flash)** หรือกระแสไฟฟ้าแลบจากด้านข้าง
- แม้จะยืนห่างจากต้นไม้พอสมควร ก็ยังมีโอกาสที่กระแสไฟฟ้าซึ่งวิ่งลงมาตามลำต้นจะไหลลงมากที่โคนต้นแล้วกระจายออกไปตามพื้นโดยรอบ กระแสไฟฟ้าไหลตามพื้น (Ground Current) นี้ เกิดจาก **แรงดันไฟฟ้าช่วงก้าว (Step Voltage)** และสามารถทำอันตรายคนและสัตว์ที่อยู่ในบริเวณที่กระแสไฟฟ้าไหลผ่านได้ (คนหรือสัตว์ส่วนใหญ่ที่เสียชีวิตใกล้ต้นไม้ที่ถูกฟ้าผ่ามักเกิดจากสาเหตุนี้)

โทรศัพท์มือถือ MP3 ตะกรุด สร้อย แหวน ฯลฯ เป็นสื่อล่อ “ฟ้าผ่า” หรือไม่?

ข่าวกรณีฟ้าผ่าจนทำให้มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บทั้งในไทยและต่างประเทศ มักถูกระบุว่าโทรศัพท์มือถือ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องประดับที่ทำจากโลหะเป็นสื่อล่อให้เกิดฟ้าผ่า แต่ความจริงแล้วชิ้นส่วนโลหะขนาดเล็กไม่ใช่ตัวล่อฟ้าผ่าแต่อาจจะมีผลกระทบข้างเคียงได้หากคุณถูกฟ้าผ่า หรืออยู่ใกล้บริเวณที่ถูกฟ้าผ่า ทั้งนี้ เนื่องจากฟ้าผ่าทำให้เกิดคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าแผ่ออกไปโดยรอบ ซึ่งคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้านี้สามารถทำให้เกิดกระแสเหนี่ยวนำ (Induced Current) ขึ้นในโลหะ ส่งผลกระทบต่อชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ที่โลหะนั้นสัมผัสอยู่ (ในสหรัฐอเมริกา มีกรณีที่เกิดฟ้าผ่าลงบนต้นไม้ใกล้ๆ บ้าน และทำให้เด็กที่ใส่ลวดติดฟันได้รับอันตราย เนื่องจากลวดติดฟันร้อนขึ้น และในรัสเซีย มีกรณีที่โทรศัพท์มือถือละลายคา่มือผู้หญิงที่ถูกฟ้าผ่า) ในกรณีที่โทรศัพท์มือถือนั้นหากกระแสไฟฟ้าไหลเข้าสู่ร่างกาย ก็เป็นไปได้ว่ากระแสส่วนหนึ่งจะไหลเข้าสู่เส้นลวดหรือวัตถุที่เป็นโลหะ ทำให้โลหะร้อนขึ้น เกิดเป็นรอยไหม้ที่ขมบนผิวหนัง และทำให้เกิดการบาดเจ็บมากยิ่งขึ้น

ข้อเท็จจริง และคำแนะนำ

โทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ไม่ใช่สาเหตุของการถูกฟ้าผ่า!!!

ในปัจจุบันยังไม่มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่ยืนยันว่าเป็นตัวล่อฟ้าผ่า แต่หากเกิดฟ้าผ่าในบริเวณใกล้เคียง กับผู้ที่ถืออุปกรณ์เหล่านี้อยู่ ก็จะทำให้ผู้นั้นเสี่ยงต่อการได้รับบาดเจ็บมากยิ่งขึ้น เพราะอุปกรณ์ดังกล่าวอาจจะร้อนหรือระเบิดได้ จึงมีข้อแนะนำว่า ควรเสี่ยงการใช้โทรศัพท์มือถือ อุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ขณะเกิดพายุฝนคะนอง

สายฟ้าอาจฟาดลงมาได้ทุกจุด ไม่ว่าจะบนพื้นดิน ต้นไม้ หรือบนอาคารสิ่งปลูกสร้างต่างๆ เช่น ตึกสูง เสาไฟฟ้า เสาส่งสัญญาณโทรคมนาคม เป็นต้น ซึ่งตามสถิติแล้ว วัตถุหรือสิ่งที่อยู่สูงกว่าจะมีโอกาสที่จะถูกฟ้าผ่ามากกว่า

คำแนะนำเพื่อความปลอดภัย จากฟ้าผ่า

หลีกเลี่ยงการอยู่ในที่โล่งแจ้ง เช่น กึ่งนา สนามฟุตบอล สระน้ำ สนามกอล์ฟ ฯลฯ หากเสี่ยงไม่ได้ให้ปฏิบัติดังนี้

กรณีอยู่ในที่โล่งแจ้ง

- อย่าอยู่รวมกลุ่ม
- อย่าอยู่ใต้ต้นไม้ (โดยเฉพาะต้นไม้ใหญ่ที่อยู่โดดเดี่ยวในที่โล่ง หากมีต้นไม้เป็นกลุ่มให้เลือกต้นไม้เตี้ย)
- อย่าอยู่ในที่สูง หรือถือวัตถุที่สูงขึ้นไป เช่น ร่ม เบ็ดตกปลา ทุ่งกอล์ฟ
- ถอดวัตถุหรือเครื่องประดับที่เป็นโลหะออกจากร่างกาย
- อย่าอยู่ในสระน้ำ หรือแหล่งน้ำ
- อย่าอยู่ในตู้โทรศัพท์สาธารณะ
- หลีกเลี่ยงวัตถุที่เป็นโลหะ

ทำนั่งลดอันตราย (กรณีอยู่ในที่โล่งแจ้ง)

นั่งยองๆ แอ้งชิด มือปิดหู (เพื่อป้องกันเสียง) เขย่งปลายเท้า **อย่านอนราบ** เพื่อลดความเสี่ยงกรณีกระแสไหลลงมาตามพื้น

กรณีอยู่ในรถ

จอดรถ อย่าสัมผัสส่วนที่เป็นโลหะ (ที่นั่งยกดอกหรือวางมือบนตัก) ปิดหน้าต่างทุกบาน อย่างอดใต้ต้นไม้ใหญ่ อย่าใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ หรืออุปกรณ์แอนดรอยด์ รถปิดประทุนหรือรถที่หลังคาไม่ใช่โลหะ ไม่ปลอดภัย

กรณีอยู่ในอาคาร

ปิดประตูและหน้าต่าง ห้องขึ้นในปลอดภัยกว่าห้องที่มีทางออกภายนอก อาคารที่มีสายล่อฟ้า ปลอดภัยกว่าอาคารที่ไม่มี

- หลีกเลี่ยงจุดที่ไฟสามารถวิ่งเข้าถึงได้ผ่านทางสายไฟ สายอากาศ สายโทรศัพท์ และท่ออื่น เช่น อ่างล้างหน้า ฟักบัว
- ถอดสายไฟ สายอากาศ สายโทรศัพท์ สายโมเด็ม ก่อนเกิดพายุฝนคะนอง อย่างช้าเมื่อเกิดแล้ว
- อยู่ห่างจากเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ไม่ถอดสาย
- **อย่าใช้โทรศัพท์แบบมีสายในอาคาร** เนื่องจากหากสายฟ้าได้ฟาดลงมากที่อุปกรณ์ด้านนอกอาคาร ที่ต่อกับสายโทรศัพท์จะทำให้กระแสไฟฟ้าวิ่งมาตามสายโทรศัพท์เข้าทำอันตรายผู้ใช้โทรศัพท์ได้โดยตรง

ควรติดตั้งสายดิน (Ground)

อุปกรณ์เชื่อมต่อไฟฟ้าในบ้าน เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน และจานดาวเทียม เพื่อความปลอดภัยทั้งชีวิต และทรัพย์สินในบ้าน

